

vêde in za preroka velja med najubožnišimi podložniki svojega očeta. Komaj sliši kakega svojih bratov govoriti o prenapredbi hišnega gospodarstva in o zmanjšanji stroškov, precizza mize poskoči, prevzame besedo in se dêre nasproti. Kadar je njegov jezik na mokrem, ga nič več ustaviti ne more. On razbija in se peni po sobi, nareja staremu očetu posvarujočo pridigo zavolj njegovega zapravljanja; zasmehuje njegov okus in njegove navade; se roti in zagotavlja, da bo izpodil stare hlapce iz hiše, gladu prepustil stare konje, izgnal starega kapelana in si izbral družega, celô, da bo poderl staro grajsino in namesto nje sozidal drugo enoverstno iz kamenja in malte. On zabavlja in zaničuje vse družinske zveze in rodovinske godove in mermraje se potepe v pivnico, prec ko zagleda kako kočijo k hiši. Akoravno se vedno jezi, da je njegova mošnja prazna, se vendar nič ne obotavlja, vês svoj denar potratiti pri shodiščih v pivnici, in večkrat se mora s kredo na vrata napisati to, kar je zapil, ko je grozovito grajal zapravljalnost svojega očeta. (Kon. sl.)

Narodne pripovedke iz Varaždinske okolice.

Nabral M. Kračmanov.

Iz čega se gdo narodi, vu onom mora vumreti.

Vu starom vremenu, kad je krščansko ljudstvo bilo preganjano, živel je vu Indiji jeden pobožni krščenik. On si je odlučil samostano življenje i vu putovanju vu Indiji nameril se je na jednu veliko špilju gde je mislil da bu svojemu bogu najpovoljnêši mogel živeti. Več je prešlo vnogo let da je življenje vu samoči sprevedjal. Jednu večer pak, kad je svoju večernu molitvu izmolil, spravil se je na mehen, (mah), svoju sakdanju postelu, i premislaval vu sebi i veli: ah bog moj, zakaj ja toliko let vu samoči živim a na tvoju svetu veru obratiti nikoga ne mrem, kajti žive duše ni živoga stvora toliko let kak sem več ovde još nisem videl. Vu tam puščenik leže si i zaspi. V jutro zaran stane se i zmoli svoju jutrnju molitvu, ve zapazi kak jeden mali mišek z veselim pogledom v njegovo duplo bejži. Onda veli stari: hvala ti, bog, da sem itak jednoga stvora tvojege ovde zapazil. On mišek se je tak vupoznal s starim puščenikom da pod nikakov način ni ga štel zapustiti. Puno veselja imajući stari puščenik neprestano molil je boga da bi iz ovoga mišeka učinil devojku. To se je i dogodilo, kajti je stari puščenik to mislil da bude barem vu svojem življenju ovoga stvora božjega na vse dobro vuveril. Kad bi več stari puščenik dugo let mirno i pobožno z ovom devojkom dane sprevedjal devojka porasla je vu svoju lepu dobu. Na to se pomisli puščenik: ha, ja sem več star i živel bogu povoljno i kanim živeti, ali ovo božje stvorenje, koje još sveta ni videlo, greh bi bil da bi vu ovi sužnji dolini moralo sprevedjati svoje stare dane, ja bum ju dal za muža. Opomene devojku: moja či, ti si već dorasla da bi mogla za muža iti i sveta beloga dalje videti, ar naj ti to misliti da je ovo svet gde mi živimo, znaš ti da je vu svetu lepih božjih stvorov koje još ti videla nisi. Odgovori devojka: ha, hvala ti, oče, po tvoji volji nek bude vse, neg samo to ti velim da ti meni po volji muža moraš poiskati i to takvoga stvora božjega koj je naj jakši na svetu. Veli puščenik da oče i na put se spravi. Dojde do meseca i njemu božju pomoć nazove i veli: ti sjajni mesec, naj jakši stvor božji, imam ti jednu čer, vzemi ju za ženu. Mesec odgovori: vkanjuješ se, kak bi ja bil naj jakši? ja svetim ponoći, a kak me sunce dostigne, vzeme mi svetlost; idi ti k suncu koje je jakše od mene. Ide on k suncu i nazove mu božjo pomoć: ti svetlo i jako sunce koje si zmed stvorov božjih naj jakše, imam ti jednu čer, vzemi ju za ženu. Sunce veli: oho, zakaj se vkanjuješ? im je od mene jakši i oblak; kad ja počnem svetiti, resprestreju se oblaki i zastreju mi svetlost, oni su ti jakši od mene. Ide on k oblaku i nazove mu božju pomoć i veli: ti jaki stvor

božji, oblak, ti si na svetu naj jakši, imam ti jednu čer, vzemi ju za ženu. Oblak veli: ha, to ne mre biti, kajti je veter od mene jakši; kad se ja resprestrem po vedrom nebu, dojde veter i mene restrga; idi k vetru, on je jakši od mene. Onda ide k vetru i njemu nazove božju pomoć: ti jaki stvor božji, ti si na svetu naj jakši, vzemi ti moju čer za ženu. Veli mu veter: ho, starec, to ne mre biti da bi ja bil naj jakši, kajti kad ja pričnem puhati zastiraju me bregi a od druge strani od mene niti niš ne znaju; idi ti k bregu, on ti je jakši od mene. Putuje starec do brega i nazove mu božju pomoć: ti jaki kameniti breg, koj si na svetu naj jakši, imam ti jednu čer za muža da ide, vzemi ju za ženu. Oho starec, odgovori breg, ti se vkanjuješ, kak bi ja naj jakši bil? vidiš ti mene od vsake strani kak sem prevrtan od mišev koji me dan i noć vrtaju; idi ti k mišu, on ti je jakši od mene. Ide on k mišu i veli mu: ti jako stvorenje božje, imam ti jednu čer, vzemi ju za ženu. Miš odgovori: ja bi ju, ali ju nisem još videl, neg dojdí ž njom da ju vidim i onda bum ju vzal. Ide stari puščenik domom i veli: no čerka, ja sem tebi muža našel, hodi z menom. Ovi dva idu i dojde do mišeka i veli mu starec: evo tvoja žena. Oho, kaj budem ž njom, da vu ovu moju malu palaču ne mre? veli mišek. Odgovori devojka: ov bude moj muž i zato ti moli boga da bog mene nazad učini vu mišeka da morem za muža iti. Stari puščenik vidi da drugač ne mre biti poklekne i pomoli se bogu da bi ju bog obrnul nazad na prvu spodobu. I devojka postala je miš i za muža prešla, a stari puščenik je živel do volje božje bogu povoljno videći da, iz čega se gdo narodi, vu onom mora i vumreti.

Dopisi.

Na Dunaji 8. julija. — E — Danes bi Vam lahko polno torbico novic vsake baže poslal. Lahko bi na dolgo in široko popisoval, koliko hudega je zadnje dni merzlo, gerdo, deževno vreme Dunajčanom prizadjalo, kako je bilo nevšečno in neprijetno, kakor da bi bili pozno v jeseni ali celô v terdi zimi že, ker so tudi nekteri sneg na bližnjih hribeih viditi hotli; — nadalje, kako so velikanski turn sv. Štefana z lesenimi obroči obložili, da mu snamejo najzgornji železni del, ki je bil pred nekoliko leti namesto kamnitnega konca postavljen, pa so ga nevihte tako zdelale, da je nekako kimati začel in žuga se prekucniti doli na zemljo. Da bi to prekucijo ovarovali, ovarovali pa tudi sebe, ljudi in hiše, bodo mu železno pokrivalo vzeli in novo kamnitno naredili. To pa bo veliko stroškov prizadjalo in dosti let bo preteklo, da bode delo gotovo. Dunajčan mora imeti svoj „Štefanov turn“, ker je tako rekoč njegov varh in kažipot, na katerem bere pol zgodovine svojega mesta. — Še bolj pa je to čudno (čujte, kakošen strah imajo Dunajčane, ali pa slabo vest!) kar so te dni časniki rešetali. Bil se je nagloma glas razširil, da je Garibaldi na Dunaji. Groza in trepet! Kako to? V svojih opravilih je prišel namreč te dni znani profesor Garibaldi na Dunaj — in glejte jih, berž se je zagnalo: „Garibaldi je na Dunaji“; lahko si mislite, kako so že nekterim lasje po koncu šinili, ali veselja, žalosti ali strahu, ne bom pripovedoval. To vam povém samo za to, da vidite, kako da je tukaj; vsaka miš je lahko slon. Tacih in enacih novic bi Vam tedaj lahko na debelo popisal, pa prostora bi zmanjkovalo in ne splečal bi se trud. — Raje kaj družega. Ljubljanska deputacija je bila res te dni tukaj in o zadevi deželnega poglavarstva od Njih velič. cesarja sprejeta. Reklo se ji je, da se bo prevdarila ta reč še enkrat, in, če bo moč, želja spolnila. Da bi se spolnila, bi bilo želeti, da še enkrat ponovim, na vse strani iz tega ozira le, da bi vse slovenske pokrajine k temu poglavarstvu spadale, ker potem bi bilo gotovo manj stroškov in slovenskemu narodu bi se v kancelijah cesarskih potem najlože dalo, kar mu po pravici gré. Vsi drugi vzroki stojé memo tega le v

drugi versti in niso tako tehtni. Na vse strani se zbuja in gibljejo narodi, se trudijo in prizadevajo sami ali po svojih namestnikih narodske pravice ustanoviti; saj je zdaj posebno pripraven čas za to, ker se snujejo preuredbe našega državnega življenja in se vedno kliče: „terkajte, in se vam bo odperlo“; minister pravdoslovja sam je unidan rekel pomenljive besede „vigilantibus jura“, to je, čujočim pravica! Narod, ki sam sebe zanemarja, ni več narod, je zamerl ud velicega državnega telesa, tedaj brez koristi, brez dela, za nič. Je pa na Slovenskem sploh marsikaj, kar se dá o pravem času lahko poravnati, in ljudstvu sploh na dobro obrniti, kakor, na priliko, šole nižje in višje, ravna in pisava pri sodijah in družih uradijah itd. Napčno je in gerdo, vedno le za herbtom ali za zidom godernjati, godernjati čez to in drugo ali pa čez vse, posebno čez slabe čase, nenavadne prigodke in vse drugo — nič pa očitno ne povedati ali nasvetovati in nazadnje morebiti reči: „nos, nos consules desumus!“ Ni čuda potem, da le tako zvani pseudo-rodoljubi govoré in delajo in vodo le na svoj mlin obračajo, ki še nikoli ni prida moke zmlel za zdrav živež ljudstvu!

Iz Zagreba 5. julija. K. Ž. — Danes imamo skoro same vesele novice Vam javiti. Vsi národnim težnjam nasprotni ukazi prejšnega bana dobili so nepričakovan dementi. Ona dva dijaka, Anton Bunić in Evgen Kovačević, ki sta bila po veliki noči v vojake djana, pomilostena sta in smeta spet študirati. Čitaonica in strelarnica, sedaj združene, ste se sopet odperle, in po telegrafu je došlo dovoljenje, da se pri večernih muzikah smejo tudi národní napravi svirati. Kakor prerorjeni smo sedaj! — Pervega tega mesca prišla je v Zagreb proklamacija novega našega bana. Kolika razlika med njo in pa med proklamacijo prejšnega bana, ki je koj pri prihodu rekel, da če „nemilice postupati“. Ako se bo vse uresničilo in spolnilo, kar se v proklamaciji obeta, se nam zares čestitati more. Tako stoji na priliko v proklamaciji: „Uvieravam Te (narode), da premilostivi Car i vladar, koj ravnom ljubavju i naklonostju vse narode pod žezlom svojim stoječe ljubi, priznaje zasluge Tvoje, i žertve, koje si za prestolje Njegovo podneo, ter da če ih znati primerno i nagraditi. Nedvoj, da če pravedne želje Tvoje u uzvišenom serdce Njegovom vazda odziva nači. Što se mene tiče, ja ću se tersiti, u novom zvanju svojem sdružiti viernost i udanost prama premilostivomu Caru mome sa ljubavju prama narodu mome; a naj sretniji ću biti, ako mi za rukom podje s jedne strane uzvišenim namieram premilostivoga Cara i Vladara moga, s druge strane pako pravednim željam naroda moga zadovoljiti. Žudim ja, ka ban Tvoj stupati onom stazom, kojom stupali slavni predšastnici moji, kojom je osobiti ljubimac naroda našega, neumerle uspomene, Ban Jelačić, stupao“ itd. Na tako odkritoserčno izrečene besede, mislim, se nam ne bo treba bati „Danaos dona ferrentes“. Naj silnije želje horvaškega naroda so sedaj, naj se popolnoma dá narodu, kar narodu gré. To so gotovo „pravedne želje“, katerim se gotovo brez vse škode vladne jednote zadovoljiti more, in staro poverenje med vladaniami in vladajočimi se bo povernilo. Ljudje imajo tukaj veliko upa, da bo ban pri svojem prihodu v Zagreb dekret seboj prinesel zastran vpeljanja horvaškega jezika v urade (gosposkine kancelije). Bog daj, da bi resnica bila! Bodite zagotovljeni, da Vam bom berž poročil karkoli bo.

Iz Celja 5. julija. — I. — Menda se nikomur čudno zdelo ne bo, ako dopis z vremenom začnem in povem, da letos zavolj njega v vednem strahu živimo. Vsaka meglica, ktera nam solnčne žarke nemilo zatemni, nas pripravi v skerb, da bi ljubih pridelkov, nad katerimi se blagoslov Božji tako obilen kaže, ne vzela huda ura, posebno ker je v naši sosesčini v Šmartnem, Doberni, Vojniku, Št. Jurju, Šmarnem in Ponikvi toča že hudo razsajala. Vendar smo

se enmalo oddahnili, ker po nevihti na Št. Pečarov večer je zrak precej ohladil se; visoki kerni žolčbaških planin: Ojstrica in Radoha, in koroška Peč so celó s pobeljeno glavo v našo dolino gledali. Seno se je o lepem spravilo; bilo je tako izverstno, da še plastem zavolj dolgosti trave niso mogli navadne oblike dati; stale so na vse četiri vogle. Žetva se je že začela in marljivo dirjajo pridne žejnice z ojstrimi serpi sém ter tjé. Tako živimo Celjani, nadjaje se dobre letine zadovoljni in veseli. — Zlasti ste dve reči, krog katerih se sedaj naše življenje suče: namreč hladna kopel v Savini in črešnje. Kar se unih tiče, se sme v resnici reči: „Pol Celja leži v vodi“. Celi dan se hodijo Celjani hladit v vodo bistre reke; zvečer pa, ko se solnce k zatonu nagne in njegovi žarki svojo žarivno moč zgubé, je struga savinska tako napolnjena, da glava pri glavi tiči. To je mergoljenje, ploskanje, vrisk in roj, da je kaj. Okrepčavna in zdravilna moč Savine (San) je kakor vsako leto tudi letos privabila veliko ptujcov v naše mestice. Kar pa se tiče črešenj, moram reči, da pri nas že dolgo niso tako obilo rodile kakor letos. Prinesejo jih vsaki dan toliko na tukajšni terg, da so skorej zastonj; prodajajo jih po 2, k večjemu po 3 nove krajc. polič. Vse jih zoblje, mladi in stari se terejo krog vozov in neštevilnih košev in jerbasov. Kmetje, kateri jih popoldne na prodaj prinesejo, se večidel z neprodanimi verniti morajo. Srečali smo nedavnej pozno na večer kmetico, ktera jih je čez pol koša zopet domú nesla; rekli smo ji, da jih prihodnji dan ne bo mogla spečati, ker bodo že prevele; al zavernila nam je: „jutri jih ne bom prinesla, pa — čez pol leta bodo dobre“. Pameten odgovor; pozimi so posušene jako čislana roba. — Z veliko pazljivostjo zasledujemo obravnave državnega svetovavstva. Oplašil je tudi nas, akoravno ne živimo na Ogerskem, izrek grofa Majlath-a, vendar potolažili smo se, ko smo brali, kako ga je sam ogerski časnik „Pesti Naplo“ okregal. Kakor je unidan v državnem zboru gosp. minister pravosodja zvedil, da se zastran pisave zemljišnih bukev ne spolnujejo njegovi ukazi od podložnih uradnikov, tako bi tudi gosp. minister nauka lahko dosti takega slišal. V mnogih učilnicah se ravna še zmiraj po starem kopitu brez vsega ozira na najnovejše vladne ukaze zastran materinskega in učnega jezika. Kar se naših latinskih šol tiče, nadjamo se,*) da je naša slovenska mladež gledé nauka v omenjenih predmetih popolnoma zvestim rokam izročena. Pa nam bode že letošnjega šolskega leta program, kterege izdaja je lanskó leto iz nam neznanega uzroka zaostala, v kratkem povedal, kako da se je spolnil cesarski ukaz mesca avgusta in decembra lanskega leta. Ena pritožba pa je že stara in čuli smo jo večkrat že pod prejšnim vodstvom, da se namreč novinci v latinskih šolah še le slovenski brati in pisati učiti morajo, kar nauk se vé da v slovenščini celó moti in zadržuje. Ta napaka pa veljá manj od tistih, kateri iz kake deželne šole pridejo v gimnazijo kakor od tistih, kateri iz 4. razreda tukajšne glavne šole v gimnazijo prestopijo. Prav dobro vemo, kaj in kako se učijo v imenovanem razredu; res ni prav, da se ravno nauk v slovenščini v prid drugim morebiti manj potrebnim naukom celó preveč zanemarja, ker nihče ne bo iz šolarčkov 4. razreda početnih šol hotel že imeti izverstne nemške literate!

Iz Gorice. A. Ž. — Povejte predrage „Novice“ našim Horvatom v Oseku, da tudi mi želimo, naj bi se nova knjižica „Žitje sv. Alojzije Gonzage“ v drugo natisnila. Namesto zaželjenih bukvic poslani dnar nazaj dobiti ni kaj prijetno, posebno nam goriškim Slovencom ne, ker nismo bogataši, ki v vsakem času domače knjige kupovati morejo; al veseli nas vendar, da se je prvi natis omenjenih bukvic tako naglo razprodal. Blagor narodu, ki po izverstni dušni

*) Žalibog! da zastran slovenščine je „nadjamo se“ stereotipna beseda po vsem Slovenskem, in da nikjer se ne sliši: „Pri nas se spolnujejo natanko cesarski ukazi“. Vred.

hrani tako čvrsto sega; njemu še zmira nespriden kri po žilicah okusa hiti. Slava visocemu mecenu prevzišenemu gg. škofu Strossmayer-u, na čigar stroške so tudi te bukve dan zagledale! Slava naj Mu — preblagemu varhu in krepkemu brambovcu narodnosti naše tudi tam doni, kjer Soča, Triglavova hči, nevoljno proti vlaški planjavi bobni!

Iz Višnje gore. 21. dan preteklega mesca, to je, dan sv. Alojzija, zavetnika šolske mladosti, je bila v Višnji gori lepa šolska slovesnost. Ondašnji učitelj gospod J. P. si je prizadeval ta dan napraviti veselico vsem šolarjem in šolarcam. V ta namen je poterjal na vrata znanih dobrotnikov in šolskih prijateljev; poprosil za jedila, s katerimi je hotel razveseliti svojo šolsko mladost in ji napraviti dober zajterk, kar se je zlo prileglo otrokom v zdajnem lačnem letu. Lepih darov je nabral skerbni učitelj; dobil je kave, cukra, erdečih jagod, kruha, mleka, štrukljev itd. Na sv. Alojzija dan so se sošli šolarji in šolarce v mestni šoli. Iz šole jih pelja učitelj poredoma ali s procesijo v farne cerkev. Naprej nese največji šolarček lepo banderco šolsko s podobo svetega Alojzija. Iz farne cerkve gredo šolarji s procesijo, med njimi tudi duhovni gospodje v cerkev Matere Božje v Dendol, podružnico višenske fare pol pičle ure od farne cerkve. Tam ste bile dve sv. maši, ena tiha, druga peta, pri kateri so šolarji lepo prepevali. Po maši so šli šolarji iz cerkve naravnost spet poredoma za šolskim banderom na tisti prostor, kjer jim je bil zajterk pripravljen. Ta prostor je lepa ravnica nad gradom gosp. barona Taufferer-ja. Šolarji pridši na to okroglo ravnico z visokimi drevesi obdano, da so bili otroci vsi v hladni senci, so bili razdeljeni na osem kampov, po deset vkupaj se vé da fantje posebej, dekleta posebej. Med vsakih deset je bila postavljena velika skleda dobre mlečne kave. Po zavžiti kavi so bili postavljeni okrog na ravnici; v sredo med-nje stopi eden najpridniših šolarjev z imenom Henrik Vesel, na okroglo zvišano gomilo. Prijazno jih ogovori in njim razlaga ob kratkem življenje sv. Alojzija patrona šolske mladosti. H koncu jim reče: „Če bomo tako živeli, kakor je živel on, če bomo zvesto njegove izgleda posnemali, bomo srečni, če ne na tem, gotovo pa na unem svetu“. Govornik je govoril tako mično in razumljivo, da so bili ginjeni ne samo šolarji, temuč tudi vsi drugi poslušavci, katerih je veliko prišlo iz Višnje gore in iz okolice vidit to šolsko slovesnost, ktero je počastila tudi s svojo pričujočnostjo vsa žlahna rodbina Taufferer-jeva. Po skončanem govoru vsi zaženejo velik glas „živijo“. Zdaj pojejo šolarji in šolarce nekatere lepe vesele pesmice, kakor so se jih v šoli naučili, kar je vsem pričujočim zlo dopadlo. Po skončanem petji so bili postavljeni vsi v versto, in dobil je zdaj vsakter nekoliko erdečih jagod, rožičev in belega kruha, zadnjič pa vsakter še kozarec dobrega vinca. Za odhodnjo je dobil še vsak lep, dobro pomazan štrukelec. Z veselim vriskanjem se razidejo zdaj šolarji vsak na svoj dom in ne morejo nikoli zadosti dopovedati, kako dobro so bili pogostovani. Gotovo jim bo ta veseli dan dolgo v spominu ostal in jih bo spodbadal se pridno učiti, da bi jih še drugo leto došla tolika veselica.

Višnjogorski.

Iz Ljubljane. Deputacija, ki je šla na Dunaj Njih velič. cesarja prosit, naj bi se pustilo deželno poglavarstvo v Ljubljani, je toliko opravila, da so ji cesar obljubili, da se bo ta reč še enkrat prevdarila. Tudi pri gospod ministru notranjih oprav je bila in mu na drobno razložila veliko važnih vzrokov, zavoljo katerih naj bi bilo v Ljubljani, kakor središču slovenskih dežel, c. k. deželno poglavarstvo. Če ne bo prošnja nič dosegla, se saj mestni županii očitati ne more, da ni odkritoserčno razodela na Dunaji to, česar cela dežela želi in kar utegne tudi gledé na manjši stroške državi v prid biti. — Do Kresa se je od 1. maja, kar je nova postava za rokodelce in obertnike veljavna, v Ljubljani 69 ljudi pri tukajšnjem magi-

stratu oglasilo, da hočejo svobodno obertnijo začeti, namreč 25 branjevcev, 9 šivarjev (žnidarjev), 5 čevljarjev, 4 mizarji, 4 štacunarji, 3 peki, 3 kupčevavci s čevlji, 4 kupčevavci s sladkarijami in sterdenicami, 2 kupčevavca s usnjem na drobno, 1 kupčevavec z oblačili, 2 mala kramarja, 1 naročevavnik, 1 kotlar, 1 kovač, 1 sedlar, 1 kupčevavec z lesom, 1 fabrikant kolomazila, 1 klavec drobnice. Razun teh obertnij, ki spadajo v svobodne, sta prosila 1 zidarsk mojster in 1 kamenar za podeljenje obertnijske pravice, in jo tudi dobila. To je seme, ki ga je dosihmal posejala nova obertnijska postava; kakošen sad bo iz tega semena, se bo v prihodnje še le pokazalo; saj prekupcov živeža (branjevcev), katerih že pred manjkalom ni, imamo zdaj še 25 več. — Po ukazu c. k. deželnega poglavarstva so se s pripomočjo mestnega magistrata združitva rokodelcov in obertnikov, kakor jih nova postava predpisuje, osnovati začele. Osnova je tako narejena, naj se enake obertnije in rokodelstva združijo skupaj in po tem pravilu je za vse ljubljanske obertnike in rokodelce 12 verst določenih. Brez ravsa in kavsa se združujejo naši obertniki in rokodelci in si volijo odbornike, ki naj za vsako združbo napravijo postave, ktere bojo za veljavne spoznane, kadar jih bo cela družba ene verste poterdila.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. Sedaj je ministerstvo tudi stroške za armado, za ministerstvo dnarstva, bogočastja in šolstva, kakor jih je za prihodnje leto 1860 prerajalo, državnemu zboru v pretres dalo. Po ministerskem presodku se bo za armado na suhem (za 384.555 vojakov, 48.796 kónj, 1686 pa druge živine) v prihodnjem letu potrebovalo 100 milij. gold.; ker pa ima vojaško gospodarstvo 7 milijonov 112.200 gold. svojih dohodkov, med katerimi sta 2 milijona in 102.700 gold. davkov, ki jih vojaška granica plača, bi državna kasa mogla ostalih 92 milijonov in 887.800 gold. dodati. Pismo, s katerim je ministerstvo popis armadnih stroškov državnemu zboru podalo, pravi, da je 12 milij. gold. zato več stroškov, ker je „gledé na današnje razmere na Laškem in Ogorskem več armade treba, in ker zna tudi biti, da bo modeneška armada 1 milij. in 19.002 gold. potrebovala. Iz tega pisma je dalje očitno, da leta 1830 se je za armado potrebovalo le 45 milij. gold., leta 1848 nekaj čez 82 milijonov, leta 1855 pa 226 milijonov in 410.362 gold. Za barke, armado na morji in kar sicer pomorstvo potrebuje, je za leto 1861 določenih 6 milij. gold. — Ministerstvo bogočastja in šolstva bo po ministerskem prevdanku potrebovalo v vsem skupaj 11 milijonov 981.200 gold. Ker pa se bo iz cerkvenih in šolskih zalogov nabralo 6 milij. 995.500 gold., bi se iz državne kase dodalo le 4 milij. 984.700 gold. Od teh stroškov spada 332.500 na plačo ministra in družih ministerskih uradnikov, na šolske svetovavce (103.700 gld.) in na glavno komisijo za spominke; 2 milij. 111.100 gold. za cerkvene naprave, zadušbine in druge pripomočke, za šolstvo pa 2 milij. 541.100 gold. — Stroški ministerstva dnarstvenega za njegove uradnike in uradnike so cenjeni na 23 milij. 728.800 gold. — In tako ima sedaj državni zbor popis vseh stroškov in dohodkov za prihodnje leto. Stroški vsi so prevdarjeni na 339 milij. in 619.900 gold., vsi dohodki pa na 229 milij. in 554.300 gold., po tem takem bo za 1861 zmanjkalo 40 milij. in 65.600 gold. Ker bo letošnji zmanjek (deficit) znesel okoli 87 milij. 702.900 gold., ima po ministerskem prevdanku zmanjek za prihodnje leto za 47 milij. 637.300 gold. manjši biti, zato, ker se je armadnim stroškom odbilo 38 milijonov, ministerstvu dnarstva 6 milijonov, ministerstvu notranjih oprav 5 milijonov, ministerstvu pravosodja 1 milijon in ravno toliko pomorstvu. Nasproti pa bo za državne dolgove in obresti (činže) skor za 6 milijonov gold. več stroškov.